

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА АРХІТЕКТУРУ СПОРТИВНИХ КОМПЛЕКСІВ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

КРАВЦОВ Д. С., ЄРМАКОВА С. С.

*Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса,
Україна*

Сучасна фізкультурно-спортивна галузь знань нагально потребує філософського осмислення пройденого етапу свого становлення як науки: звертається увага на введення у систему фізичного виховання нових видів спорту (таких як-от: різноманітні види спортивних єдиноборств та боротьби, фітнесу та йоги, тощо), підкреслюється важливість формування спортивного середовища ВНЗ.

Для кращого розуміння функціональної структури та принципів внутрішньої організації спортивного комплексу при ВНЗ доцільно більш детально розглянути особливості процесу фізичного виховання студентів ВНЗ, новітні розробки, що мали місце у цій галузі наукової діяльності та визначити провідні підходи щодо розвитку спортивного середовища ВНЗ. Зокрема, важливо усвідомлювати мету та задачі фізичного виховання у сучасному ВНЗ.

Отож, у результаті дослідження було встановлено підвищений інтерес вчених до педагогічного потенціалу спортивного середовища. Філософське осмислення досягнень фізкультурно-спортивної науки сприяло уточненню дефініції «спортивне середовище ВНЗ», що розуміємо як сукупність різноманітних, утримуючихся у просторово-предметному та соціальному оточенні педагогічних умов та можливостей для формування спортивного стилю життя майбутніх фахівців.

Розмаїттям підходів до філософських проблем у фізичному вихованні та спорті позначаються новітні наукові дослідження фахівців цієї галузі, вивчення яких сприяло встановленню підходів саме до розуміння спортивного середовища ВНЗ. Так, до еко-психологічного підходу увійшли такі компоненти як-от: просторово-предметний, соціальний та технологічний. Принагідно зауважимо, що просторово-предметний, обумовлює виховний

потенціал локального спортивного середовища ВНЗ за рахунок: сучасної архітектури та дизайну спортивних залів, різноманітних площадок, наявністю якісного обладнання та інвентаря, насиченістю спортивними символами; відповідними санітарно-гігієнічними умовами, тощо.

У свою чергу середовищний підхід розглядався як спосіб побудови освітньо-виховного процесу, за якого акцент викладацької діяльності переходить з активного впливу на особистість студента у сферу побудови середовища навчального закладу як сукупності умов просторово-предметного та соціокультурного оточення, що сприяють самовдосконаленню та самовираженню особистості за рахунок засобів масового спорту.

Базисом для основних концептуальних положень названих підходів стали: зміни у філософії фізичного виховання, насичення середовища навчального закладу взаємопов'язаними спортивно зорієнтованими мікросередовищами різної модальності як засобу формування спортивного стилю життя студентської молоді. Факторами спортивного стилю студентського життя у процесі навчання у ВНЗ стали: системоутворюючі (наявність внутрішнього джерела активності), системонаповнювальні (здібності особистості до пізнання та самоорганізації), системозумовлюючі (соціальні взаємодії, що визначають самовдосконалення особистості). До останньої групи факторів відносимо характер міжособистісних відносин із найближчим оточенням та особливості соціокультурного середовища навчального закладу (спортивного у тому числі).

Серед конкретизованих у процесі дослідження напрямів реалізації визначених підходів, найбільш цікавим на нашу думку є напрям укріплення матеріально-технічної бази - будівництво та реконструкція спортивних споруд, вдосконалення способів їх функціонування, поновлення обладнання та інвентаря.

Проаналізовані приклади та дослідницькі матеріали дозволяють виділити наступні архітектурно-художні засоби заохочення молоді до занять фізичною культурою та спортом: сучасні архітектурно-композиційні рішення; сучасний дизайн спортивних залів; насиченість середовища спортивною символікою; візуальна доступність тренувального процесу; наявність рекреаційних просторів на свіжому повітрі; наявність заходів для організації дозвілля; гармонійна взаємодія архітектури комплексу із природнім оточенням; наявність повноцінного комплексу допоміжних приміщень. Використання вище приведених засобів, на нашу думку, дозволить не лише стимулювати та

заохочувати студентську молодь до занять фізичним вихованням та спортом, а й загалом покращити архітектурне середовище навчального комплексу. До того ж у такому процесі взаємодії педагог та студент виступають як партнери, а за критерій оцінки професіоналізму викладача приймається його вміння організувати спортивне середовище та створювати стимули для занять студентів фізичною культурою та спортом.

Звертаючи увагу на вище зазначені дані дослідження можливим стає зробити висновок про необхідність стимулювання студентської молоді до занять спортом та фізичною культурою. Одним із ключових засобів такого заохочення є створення відповідного архітектурного спортивного середовища.